

Na ke eng?

Moneelo ke mokgwa ofe goba ofe wa go fana ka thoto ka go ithaopa (mahala ntle le tefišo) go aba thoto go akaretša go fana ka go ithaopa go gongwe le go gongwe goba go fana ka tokelo. Ge motho yo (a neelwago) a amogela moneelo a fana ka sengwe morago ga go amogela, se ga se tšewe bjale ka moneelo.

Moneelo o phethagala ge ditshepetšo ka moka tša semmušo tša semolao bakeng sa moneelo wo o tiišeditšwego di obametšwe go ya ka (karolo 55(3)).

Tekanyo ya Motšhelo wa Meneelo

Bakeng sa kgwedi ya Febereware 2018 le dikgwedi tša peleng, ke tekanyo ya go lekana ya 20%.

Go tloga ka la 1 Matšhe 2018, motšhelo wa meneelo e tšehelelwa ka tekanyo ya 20% go ya ka kakaretšo boleng bja thoto yeo e neetšwego ya go se fete R30 million, gape ka tekanyo ya 25% go boleng bja go feta R30 million ([karolo 64\(1\)](#)). Lemoga tše di latelago –

- ka go phethagatša morumo wa R30 million, kakaretšo ya boleng bja thoto yeo e neetšwego e thoma go tloga ka 1 Matšhe 2018 go fihla ka letšatšikgwedi la gabjale la moneelo. Meneelo efe goba efe yeo e dirilwego pele ga 1 Matšhe 2018 e ka se lebelelwé;
- kakaretšo ya boleng bja thoto go phethagatša gore morumo wa R30 million o tlhakantšitšwe ka morago ga dikgogelo dife goba dife tša ditokollo (s56);
- fao moneedi a fetišitšego morumo wa R30 million, meneelo ka moka ya go latela e tlo tšeheledišwa ka tekanyo ya 25%.

Ditokollo tša Motšhelo

Go na le magoro a (4) a ditokollo –

- **Legoro la pele** – meneelo e mengwe e lokolotšwe ka botlalo go motšhelo wa meneelo. Mohlala, moneelo wo o direlwago molekani; setheo seo se dumelitšwego sa go hola setšhaba; lekala le lengwe le le lengwe la mmušo; leo le le khansetšwego mo dikgweding tše (6) go tloga ka letšatšikgwedi leo o thomilego ka lona; bjale le bjale (karolo 56(1)).

- **Legoro la bobedi** - Mo mabakeng a moneedi yo e sego motho wa tlhago (mohlala, dikhamphani le ditrasete), tokollo e kgaaoleditšwe go dimpho tša sewelo tša go se fete R10 000 ka ngwaga wa tekolo 56(2)(a)).
- **Legoro la boraro** -Thoto ya mathomo ya R100 000 yeo e neetšwego ngwaga o mongwe le o mongwe wa tekolo ke motho wa tlhago e lokollotšwe go motšhelo wa moneelo (karolo 56(2)(b)).

Legoro la bone - Go swana le ge moneelo o abetšwe ka moyo o mobotse (bona fide) ke moneedi bakeng sa tlhokomelo ya motho yo mongwe le yo mongwe. Tokollo ye e kgaaoleditšwe go seo Khomišinare a se tšeago bjale ka mabaka a go kwagala (karolo 56(2)(c)).

Na ke mang a nago le maikarabelo a motšhelo wa meneelo?

Motšhelo wa meneelo e ama motho yo mongwe le yo mongwe (mohlala: motho ka noši, Khamphani goba trasete) yo e lego modudi wa naga. Eupša, bao e e sego badudi ba naga ga ba na maikarabelo a motšhelo wa meneelo.

Motho yo a dirago moneelo (moneedi) o na le maikarabelo a go lefela motšhelo, eupša ge moneedi a ka palelwa ke go lefela motšhelo mo nakong yeo e beilwego, moneedi le moneelwa bobedi ba na le maikarabelo a šoro a go lefela motšhelo (karolo 59).

Khomišinare a ka tlhoma tekolo go moneedi goba moneelwa (goba go bobedi) bakeng sa motšhelo wa meneelo. Go akaretša fao Khomišinare a kgotsfetšego gore palo ka botlalo ya motšhelo wa moneelo e be e sa lefelwa, o tla tlhoma tekolo bakeng sa pharologano. Tefelo ya go dirwa ke mohlomongwe moneedi goba moneelwa e tla lokolla tlemagano ya sekoloto sa mohlakanelwa (karolo 60(5)).

Na ke swanetše go tšeа dikgato dife?

Morago ga go dira moneelo o swanetše go tlatša ([Foromo ya IT144 - Taodišo ka moneedi / moneelwa](#)) ya pušetšo ya motšhelo wa meneelo, gomme o e romele go lekala la kgauswi le wena la SARS gammogo le bohlatse bja tefelo. Ditefelo tša motšhelo wa Meneelo di ka lefelwa ka eFiling.

Na e ka lefelwa neng?

Motšhelo wa moneelo o swanetše go lefelwa mafelelong a kgwedi morago ga kgwedi yeo moneelo o phethagetšego goba sebaka sa nako yeo SARS e ka dumelelago (karolo 60(1)).

Na Metšhelo ya Meneelo e šoma bjang go nyalelana le lefa? [Kgotla mo go hwetša tshedimošo enngwe](#).

